

**UJEDINJENI
NARODI**

Međunarodni sud za krivično gonjenje
osoba odgovornih za teška kršenja
međunarodnog humanitarnog prava
počinjena na teritoriju bivše Jugoslavije
od 1991.

Predmet br. IT-95-14-R77.6
Datum: 7. veljače 2007.
Original: engleski

PRED RASPRAVNIM VIJEĆEM I

U sastavu: sudac Alphons Orie, predsjedavajući
sutkinja Christine Van Den Wyngaert
sudac Bakone Justice Moloto

Tajnik: g. Hans Holthuis

Presuda od: 7. veljače 2007.

TUŽITELJICA

protiv

DOMAGOJA MARGETIĆA

PRESUDA PO NAVODIMA O NEPOŠTIVANJU SUDA

Tužiteljstvo:

gđa Ann Sutherland
g. Salvatore Cannata

Branitelj:

g. Veljko Miljević

SADRŽAJ

I UVOD	1
II HISTORIJAT POSTUPKA I KONTEKST	1
III MJERODAVNO PRAVO.....	4
IV ARGUMENTI I GLAVNA PITANJA NA SUĐENJU	5
V RASPRAVA.....	9
A. NADLEŽNOST	9
B. PRAVILO 77(A)(II) – OBJELODANJIVANJE INFORMACIJA KOJIM SE KRŠI NALOG	10
1. Elementi pravila 77(A)(ii).....	10
2. <i>Actus reus</i>	11
(a) Fizički čin objelodanjivanja	11
(b) Nalozi koji su prekršeni objelodanjivanjem.....	12
3. <i>Mens rea</i>	15
4. Zaključak.....	18
C. PRAVILO 77(A)(IV) – UTJECANJE NA SVJEDOKE.....	18
1. Elementi pravila 77(A)(iv) – utjecanje na svjedoke na drugi način	18
2. <i>Actus reus</i>	19
3. <i>Mens rea</i>	20
4. Zaključak.....	21
D. PRAVILO 77(A) – OMETANJE PROVOĐENJA PRAVDE	21
E. SLOBODA IZRAŽAVANJA I SLOBODA TISKA	22
F. ZAKLJUČAK U VEZI S OPTUŽBOM ZA NEPOŠTIVANJE SUDA	23
VI KAZNA.....	23
A. SVRHA KAZNE	23
B. TEŽINA KAZNENOG DJELA	23
C. OTEGOTNE I OLAKOTNE OKOLNOSTI.....	24
D. ODMJERAVANJE KAZNE.....	24
VII DISPOZITIV	25

I UVOD

1. Domagoj Margetić (dalje u tekstu: optuženi) tereti se za nepoštivanje Međunarodnog suda za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriju bivše Jugoslavije od 1991. (dalje u tekstu: Međunarodni sud), temeljem pravila 77 Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Pravilnik), a u vezi sa svojim ponašanjem u srpnju 2006. godine. Optuženi je slobodni novinar i bivši glavni urednik lista *Novo hrvatsko slovo* i zagrebačkog tjednika *Hrvatsko slovo*. Tužiteljstvo navodi da je optuženi na svojoj internet stranici www.domagojmargetic.com (dalje u tekstu: internet stranica) objavio zaštićene informacije o svjedocima iz predmeta *Tužitelj protiv Blaškića* (predmet br. IT-95-14-T) (dalje u tekstu: predmet *Blaškić*).

2. Optuženi je prethodno bio optužen za nepoštivanje suda u predmetu *Tužitelj protiv Šešelja, Margetića i Križića* (predmet br. IT-95-14-R77.5) (dalje u tekstu: prethodni predmet), u kojem je terećen za objavljivanje zaštićenih informacija o jednom konkretnom svjedoku u predmetu *Blaškić* u listu *Novo hrvatsko slovo*. U tom predmetu, tužiteljstvo je povuklo optužnicu protiv optuženog prije početka suđenja.¹ U ovom predmetu, optuženi se tereti za objavljivanje cjelokupnog povjerljivog popisa svjedoka iz predmeta *Blaškić* (dalje u tekstu: Popis svjedoka),² koji mu je, u skladu s pravilom 65ter Pravilnika, objelodanjen u prethodnom predmetu.

II HISTORIJAT POSTUPKA I KONTEKST

3. Tužitelj je 30. kolovoza 2006. podigao optužnicu (dalje u tekstu: Optužnica),³ koja je potvrđena 11. rujna 2006.⁴ U Optužnici se navodi da je 7. srpnja 2006. ili približno tog datuma optuženi na svojoj internet stranici objavio Popis svjedoka, kao i vlastiti popratni članak (dalje u tekstu: Prvi članak).⁵ Prema Optužnici, Prvi članak je 15. srpnja 2006. ili približno tog datuma objavljen i na internet stranici www.011385.com, s linkom koji je upućivao na Popis svjedoka na internet stranici optuženog.⁶

¹ *Tužitelj protiv Stjepana Šešelja, Domagoja Margetića i Marijana Križića*, predmet br. IT-95-14-R77.5, Odluka po zahtjevu tužiteljstva za povlačenje Optužnice, 20. lipanj 2006., uključujući Izdvojeno mišljenje suca Bonomyja.

² Popis svjedoka se sastoji od tri primjerka cjelokupnog popisa svjedoka u predmetu *Blaškić*. Dva primjerka su povjerljiva i sadrže cjelovite informacije, a jedan je javni i u njemu su sve povjerljive informacije redigirane. Sva tri primjerka popisa svjedoka su sastavljena na francuskom jeziku. U ovom predmetu, Popis svjedoka je dokazni predmet tužiteljstva 1 (zapečaćeno).

³ Optužnica, 30. kolovoz 2006. (povjerljivo). Javna verzija je zavedena 11. rujna 2006.

⁴ Odluka o pregledu Optužnice i Nalog za neobjelodanjivanje, 11. rujna 2006.

⁵ Optužnica, par. 4.

⁶ Optužnica, par. 6.

4. U Optužnici se također navodi da je 15. srpnja 2006. ili približno tog datuma optuženi na svojoj internet stranici objavio još dva članka (dalje u tekstu: Drugi članak i Treći članak), u kojima je razotkrio identitet dva zaštićena svjedoka iz predmeta *Blaškić*, te naveo datum njihova svjedočenja i činjenicu da su svjedočili na zatvorenoj sjednici.⁷ Prema Optužnici, Drugi i Treći članak su 15. srpnja 2006. ili približno tog datuma objavljeni i na internet stranicama www.lijepanasadomovinahrvatska.com i www.011385.com, s linkovima koji su upućivali na internet stranicu optuženog.⁸

5. Dana 28. srpnja 2006. tužiteljstvo je podnijelo *ex parte* i povjerljivi hitni "Motion for an Order for the Immediate Cessation of Violations of Protective Measures" /Zahtjev za izdavanje naloga za trenutačni prestanak kršenja zaštitnih mjera/. Istog dana dežurni sudac Međunarodnog suda izdao je "Nalog o provođenju zaštitnih mjera" (dalje u tekstu: Nalog za obustavu i odustajanje),⁹ kojim je optuženom naložio da smjesta prestane s objavljivanjem i da više ne objavljuje informacije koje upućuju na identitet zaštićenih svjedoka i posebno da Popis svjedoka ukloni sa svoje internet stranice. U skladu s tim nalogom, *web host* je 1. kolovoza 2006. zatvorio internet stranicu.

6. Vlasti Republike Hrvatske su optuženom dostavile poziv da 4. kolovoza 2006. stupi pred Županijski sud u Zagrebu radi uručivanja Naloga za obustavu i odustajanje Međunarodnog suda.¹⁰ Optuženi je na saslušanju izjavio da je sporni materijal uklonjen s internet stranice.¹¹ Međutim, prema tvrdnji tužiteljstva, iako je link koji je upućivao na Popis svjedoka uklonjen, linkovi koji su upućivali na Drugi i Treći članak su ostali dostupni.¹²

7. Dana 4. kolovoza 2006. hrvatske vlasti¹³ su, postupajući po zahtjevu Međunarodnog suda, odredile optuženom privremeni pritvor, u skladu s nalogom za njegovo dovođenje i privremeni pritvor koji je Međunarodni sud izdao na temelju pravila 40 Pravilnika.¹⁴ Pritvor je optuženom rješenjem Županijskog suda u Zagrebu produžen¹⁵ nakon što je Međunarodni sud izdao nalog za

⁷ Optužnica, par. 5.

⁸ Optužnica, par. 7.

⁹ Nalog o provođenju zaštitnih mjera, 28. srpanj 2006.

¹⁰ Zapisnik o ispitivanju okrivljenika sastavljen u Županijskom sudu u Zagrebu, broj XX-KIR-4285/06, 6. kolovoz 2006. Ovaj dokument je dokazni predmet tužiteljstva 20.

¹¹ Zapisnik o ispitivanju okrivljenika sastavljen u Županijskom sudu u Zagrebu, broj XX-KIR-4285/06, 6. kolovoz 2006., str. 4.

¹² Optužnica, par. 11.

¹³ Zapisnik o ispitivanju okrivljenika sastavljen u Županijskom sudu u Zagrebu, broj XX-KIR-4285/06 (Dopis Županijskog državnog odvjetništva u Zagrebu dežurnom istražnom sudcu Županijskog suda u Zagrebu), 6. kolovoz 2006., str. 5.

¹⁴ *Tužitelj protiv Blaškića*, predmet br. IT-95-14-R, Request to the Authorities of the Republic of Croatia for the Provisional Arrest of a Suspect Under Rule 40 of the Rules of Procedure and Evidence of the International Tribunal /Zahtjev po pravilu 40 Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda, kojim se od vlasti Republike Hrvatske traži privremeno lišavanje slobode osumnjičenog/, 3. kolovoz 2006.

¹⁵ Zapisnik o ispitivanju okrivljenika sastavljen u Županijskom sudu u Zagrebu, broj XX-KIR-4285/06, 6. kolovoz 2006. (Rješenje Županijskog suda u Zagrebu), str. 7-9.

njegovo dovođenje i privremeni pritvor.¹⁶ Dana 6. rujna 2006. optuženi je nalogom Županijskog suda u Zagrebu pušten iz pritvora.¹⁷

8. Optuženi je prvi put stupio pred Međunarodni sud 13. listopada 2006.¹⁸ Tužiteljstvo i branitelj (dalje u tekstu: obrana) podnijeli su predraspravne podneske,¹⁹ a glavna rasprava je održana u dva ročišta, 30. studenog 2006. i 8. prosinca 2006.²⁰

9. Na temelju gore navedenog, tužiteljstvo tereti optuženog po jednoj točki za nepoštivanje Međunarodnog suda, temeljem pravila 77(A), pravila 77(A)(ii) i pravila 77(A)(iv) Pravilnika.

10. U Optužnici se navodi da je optuženi počinio nepoštivanje suda iz pravila 77(A) Pravilnika, tako što je objavljivanjem Popisa svjedoka i s njim povezanih članaka na svojoj internet stranici od 7. srpnja 2006. do 2. kolovoza 2006., ili približno tih datuma, svjesno i hotimično ometao Međunarodni sud u provođenju pravde.²¹

11. U Optužnici se navodi da je optuženi također počinio nepoštivanje suda iz pravila 77(A)(ii) Pravilnika, tako što je objavio Popis svjedoka i s njim povezane članke i time svjesno prekršio naloge o zaštitnim mjerama koje je izdalo Raspravno vijeće u predmetu *Blaškić*.²² Tužiteljstvo navodi da je optuženi objelodanjivanjem identiteta svjedoka prekršio tri pismena naloga o zaštitnim mjerama i 48 usmenih naloga o zaštitnim mjerama, koji se odnose na veći broj tih svjedoka.²³

¹⁶ *Tužitelj protiv Blaškića*, predmet br. IT-95-14-R, Nalog kojim se odobravaju dovođenje i privremeni pritvor Domagoja Margetića, 6. kolovoz 2006.

¹⁷ Rješenje Županijskog suda u Zagrebu, 6. rujan 2006.

¹⁸ Transkript prvog stupanja pred sud (dalje u tekstu: Prvo stupanje pred sud), 13. listopad 2006., stranice transkripta (T.) 1-16.

¹⁹ Prosecutor's Pre-trial Brief and Lists of Witnesses and Exhibits Pursuant to Rule 65ter(E) /Predraspravni podnesak tužiteljstva i popisi svjedoka i dokaznih predmeta po pravilu 65ter(E)/ (dalje u tekstu: Predraspravni podnesak tužiteljstva), 16. studeni 2006. (povjerljivo); Summary of the Defense Pre-trial Brief Submitted in Croatian Language on 24th of November 2006 /Sažetak predraspravnog podneska obrane, podnesenog 24. studenog 2006. na hrvatskom jeziku/ (dalje u tekstu: Predraspravni podnesak obrane) (povjerljivo), 28. studeni 2006. Budući da je prvobitni podnesak obrane od 24. studenog 2006. bio sastavljen na hrvatskom jeziku, Raspravno vijeće I je donijelo odluku kojom je obrani naložilo da podnese sažetak pitanja iz predraspravnog podneska, koji će biti sastavljen na jednom od radnih jezika Međunarodnog suda. Ovaj dokument je taj sažetak. *Vidi* Odluku po zahtjevu tužiteljstva da se obrani naloži da poštuje nalog o rasporedu Raspravnog vijeća, 27. studeni 2006. (povjerljivo).

²⁰ Sudeње, 30. studeni 2006. (dalje u tekstu: Prva sjednica), T. 17-159 (dijelom na djelomično zatvorenoj sjednici); suđenje, 8. prosinac 2006. (dalje u tekstu: Druga sjednica), T. 160-202.

²¹ Optužnica, par. 12.

²² Optužnica, par. 13.

²³ Predraspravni podnesak tužiteljstva, par. 5-6. *Vidi* i dokazni predmet tužiteljstva 4 (zapečaćeno), komplet pismenih i usmenih naloga za koje tužiteljstvo navodi da su prekršeni. U pitanju su sljedeća tri pismena naloga o zaštitnim mjerama:

(1) Odluka Raspravnog vijeća I po zahtjevu tužitelja od 12. i 14. svibnja u pogledu zaštite svjedoka (dalje u tekstu: Prvi pismeni nalog), donesena 6. lipnja 1997., zavedena 10. lipnja 1997.

(2) Odluka Raspravnog vijeća I po zahtjevu tužitelja od 5. i 11. srpnja 1997. u pogledu zaštite svjedoka (dalje u tekstu: Drugi pismeni nalog), donesena 10. srpnja 1997., zavedena 15. srpnja 1997.

(3) Odluka Raspravnog vijeća I po zahtjevu tužitelja za svjedočenje putem satelita i zaštitne mjere (dalje u tekstu: Treći pismeni nalog), donesena 11. studenog 2006. (prevedena na engleski jezik 13. studenog 1997.), zavedena 3. prosinca 1997.; *vidi* Supplemental to Prosecutor's Pre-trial Brief and List of Exhibits and Witnesses /Dodatak predraspravnom podnesku tužiteljstva i popisu dokaznih predmeta i svjedoka/, 17. studeni 2006., Tablica I (povjerljivo).

Usmeni nalozi o zaštitnim mjerama za koje tužiteljstvo navodi da su prekršeni objelodanjivanjem izdani su između 27. kolovoza 1997. i 28. srpnja 1998., a približe su opisani u dokaznom predmetu tužiteljstva 4 (zapečaćeno).

12. U Optužnici se nadalje navodi da je optuženi objavljivanjem Popisa svjedoka i s njim povezanih članaka na svojoj internet stranici počinio nepoštivanje suda po pravilu 77(A)(iv) Pravidnika, tako što je utjecao na svjedoke.²⁴

III MJERODAVNO PRAVO

13. O nepoštivanju Međunarodnog suda govori se u pravilu 77(A) Pravidnika, koje glasi:

Vršeći svoje inherentne ovlasti, Međunarodni sud može proglasiti krivim za nepoštivanje suda one koji svjesno i hotimično ometaju provođenje pravde, uključujući svaku osobu

(i) koja svjedoči pred vijećem, a uporno odbija odgovoriti ili ne odgovara na pitanje;

(ii) koja objelodani informacije koje se odnose na taj postupak, svjesno time kršeći nalog vijeća;

(iii) koja se bez opravdanog razloga ogлуši na nalog da stupi pred vijeće ili vijeću dostavi dokumente;

(iv) koja prijeti svjedoku, zastrašuje ga, na bilo koji način mu nanese štetu ili mu ponudi mito ili na drugi način utječe na svjedoka koji svjedoči ili je svjedočio ili će svjedočiti u postupku pred vijećem ili na potencijalnog svjedoka; ili

(v) koja prijeti bilo kojoj osobi, zastrašuje je, ponudi joj mito ili na drugi način nastoji primijeniti prinudu na nju, s namjerom da tu osobu spriječi u ispunjavanju njene obveze proistekle iz naloga suca ili vijeća.

Iako to nije izričito predviđeno Statutom, u sudskoj praksi Međunarodnog suda je jasno utvrđeno da Međunarodni sud raspolaže inherentnim ovlastima da se bavi ponašanjem kojim se ometa provođenje pravde.²⁵ Premda se u pravilu 77 Pravidnika navode neke konkretne radnje izvršenja kaznenog djela nepoštivanja suda, taj popis nije konačan jer se formulacijama iz pravila 77, koje se odnose na razne situacije koje se mogu okvalificirati kao nepoštivanje suda, ne ograničava inherentna nadležnost Međunarodnog suda da kažnjava za nepoštivanje suda.²⁶

14. Raspravno vijeće u predmetu *Jović* konstatiralo je da pravilo 77(A) Pravidnika ne sadrži pravna ili činjenična obilježja koja bi se razlikovala od onih u pravilima 77(A)(ii) i 77(A)(iv) Pravidnika, budući da pravilo 77(A) sadrži i materijalni element i element svijesti kaznenog djela nepoštivanja suda, a potpravila 77(A)(ii) i 77(A)(iv) samo su neki primjeri, popis kojih nije

²⁴ Optužnica, par. 14.

²⁵ *Tužitelj protiv Tadića*, predmet br. IT-94-1-A-R77, Presuda po navodima o nepoštovanju suda prethodnog pravnog zastupnika Milana Vujina (dalje u tekstu: Presuda u predmetu *Vujin*), 31. siječanj 2000., par. 13; *Tužitelj protiv Aleksovskog*, predmet br. IT-95-14/1-AR77, Presuda po žalbi Ante Nobila na odluku o nepoštivanju suda (dalje u tekstu: Drugostupanjska presuda u predmetu *Nobilo*), 30. svibanj 2001., par. 30; *Tužitelj protiv Slobodana Miloševića*, predmet br. IT-02-54-A-R77.4, Odluka po interlokutornoj žalbi u postupku protiv Koste Bulatovića zbog nepoštovanja Međunarodnog suda, 29. kolovoz 2005., par. 21.

konačan, materijalnih elemenata kojima se ostvaruje kazneno djelo nepoštivanja suda.²⁷ Iz toga slijedi da je tužiteljstvo, ako pokaže da postoji dovoljno jasna činjenična osnova za kaznenu odgovornost optuženog po pravilu 77(A)(ii) ili pravilu 77(A)(iv) Pravilnika, automatski pokazalo da postoji dovoljno jasna osnova kaznene odgovornosti optuženog po pravilu 77(A).²⁸

15. Raspravno vijeće u predmetu *Marijačić* je zauzelo stav da *actus reus* ometanja provođenja pravde po pravilu 77(A) Pravilnika uključuje "[s]v[e] namjern[e] postup[ke] kojima se stvara istinski rizik da se dovede u pitanje povjerenje u sposobnost Međunarodnog suda da pruži djelotvorne zaštitne mjere [. . .]".²⁹ Žalbena vijeće u predmetu *Nobilo* je riješilo da objavljivanje informacija o identitetu svjedoka za kojeg su odobrene zaštitne mjere kako bi se takvo objelodanjivanje izbjeglo, uz znanje da te mjere postoje i namjeru da se osujeti njihov učinak, predstavlja ometanje provođenja pravde.³⁰

16. Raspravno vijeće u predmetu *Beqaj* je iznijelo zaključak da tužiteljstvo, u vezi s elementom svijesti iz pravila 77(A) Pravilnika, mora dokazati da je optuženi hotimično i svjesno ometao Međunarodni sud u provođenju pravde.³¹

IV ARGUMENTI I GLAVNA PITANJA NA SUĐENJU³²

17. U uvodnoj riječi na suđenju, zastupnik tužiteljstva je rekao da ponašanje optuženog ima "razmjere i implikacije" kojima se "ovaj predmet razlikuje od svih predmeta u kojima je do sada suđeno pred Međunarodnim sudom zbog nepoštivanja suda".³³ Prema riječima tužiteljstva, optuženi je 7. srpnja 2006. ili približno tog datuma na svojoj internet stranici objavio "cjelokupni povjerljivi popis svjedoka tužiteljstva iz predmeta *Blaškić*" i "tri vlastita članka o zaštićenim svjedocima s popisa svjedoka".³⁴ Zastupnik tužiteljstva je iznio tvrdnju da je optuženi time "svjesno i hotimično

²⁶ Drugostupanjska presuda u predmetu *Nobilo*, par. 39.

²⁷ *Tužitelj protiv Jovića*, predmet br. IT-95-14 i 14/2-R77, Odluka kojom se odbacuje preliminarni podnesak Josipa Jovića kojim se traži odbacivanje Optužnice na osnovi nepostojanja nadležnosti i nedostataka u formi Optužnice (dalje u tekstu: Odluka po preliminarnom podnesku u predmetu *Jović*), 21. prosinac 2005., par. 28.

²⁸ Odluka po preliminarnom podnesku u predmetu *Jović*, par. 28.

²⁹ *Tužitelj protiv Marijačića i Rebića*, Presuda (dalje u tekstu: Prvostupanjska presuda u predmetu *Marijačić*), 10. ožujak 2006., par. 50.

³⁰ Drugostupanjska presuda u predmetu *Nobilo*, par. 40(c).

³¹ *Tužitelj protiv Beqaja*, predmet br. IT-03-66-T-R77, Judgement on Contempt Allegations /Presuda po navodima o nepoštivanju suda/ (dalje u tekstu: Prvostupanjska presuda u predmetu *Beqaj*), 27. svibanj 2005., par. 22.

³² Radi boljeg razumijevanja glavnih pitanja u kojima se raspravljalo na suđenju, Raspravno vijeće u ovom poglavlju neće samo dati pregled argumenata strana u postupku, nego će navesti i neke dokaze koje su strane u postupku izvele kako bi te argumente potkrijepile.

³³ Prva sjednica, T. 22.

³⁴ Prva sjednica, T. 22.

prekršio naloge Međunarodnog suda, utjecao na svjedoke Međunarodnog suda i, prema tome, [. . .] ometao provođenje pravde i počinio kazneno djelo nepoštivanja ovog Međunarodnog suda".³⁵

18. Prije nego što je odgovorila na te tvrdnje, obrana je iznijela stav da Međunarodni sud nije nadležan za suđenje u ovom predmetu. Iznescena je tvrdnja da je nadležnost Međunarodnog suda ograničena na "teške povrede humanitarnog prava na području bivše Jugoslavije".³⁶

19. U vezi s pravilom 77(A)(ii) Pravilnika, obrana nije osporila tvrdnju da je optuženi izvršio fizički čin objelodanjivanja,³⁷ ali je ustvrdila da takvim objelodanjivanjem nije prekršen neki nalog vijeća niti je prilikom objelodanjivanja takav nalog kršen svjesno i hotimično.³⁸ Glavni argument obrane jest da je Popis svjedoka u razdoblju od 11. srpnja 2006. do 22. kolovoza 2006. bio dostupan javnosti i, prema tome, nije bio povjerljiv, budući da je taj isti Popis svjedoka uvršten u spis u postupku protiv *Josipa Jovića*,³⁹ a da pritom nije stavljen pod pečat.⁴⁰ U skladu s tim, branitelj je tvrdio: "[M]oj branjenik [je] u razdoblju od "[...] 11. srpnja ove godine pa do [22.] kolovoza vršio dopuštenu djelatnost. Ako to nije tako, sasvim sigurno je bio u opravdanoj stvarnoj zabludi u pogledu [...] postupanja [ovog Suda]."⁴¹ Obrana je pritom iznijela tvrdnju da je optuženi Popis svjedoka i s njim povezane članke objavio 15. srpnja 2006., a ne 7. srpnja 2006., kako je tvrdilo tužiteljstvo.⁴² Tužiteljstvo nije osporilo tvrdnju da je optuženi Popis svjedoka objavio nakon 11. srpnja 2006., ali je iznijelo argument da to pitanje nije od ključnog značaja jer Popis svjedoka nije ni u jednom trenu bio javni dokument.⁴³

20. Obrana je svoju tvrdnju pokušala potkrijepiti izvođenjem dokaza putem optuženog, koji je u svom svjedočenju rekao da je vjerovao da je Popis svjedoka javni dokument:

[S]redinom srpnja sam na internetu pronašao odluku u procesu protiv mog kolege Josipa Jovića. Taj se dio svodio na to da je zapravo taj popis, ti popisi su u procesu protiv kolege Jovića objavljeni kao *public exhibit* /javni dokazni predmet/ [...]. I ja sam tada mislio da je to doista javni dokument [...].⁴⁴

21. Obrana je putem optuženog pokušala izvesti i dokaze o tome zašto je on vjerovao da je taj dokument javan. Optuženi je u svom svjedočenju rekao:

³⁵ Prva sjednica, T. 27.

³⁶ Prva sjednica, T. 28.

³⁷ Vidi Prvu sjednicu, T. 36-37. Branitelj je izjavio da "[m]i činimo apsolutno nespornim da je Domagoj Margetić objavio popis tih svjedoka [...]", te da objavljivanje dvaju članaka "nije sporno. Zaista su 15. srpnja objavljena i dva članka [...]".

³⁸ Prva sjednica, T. 31.

³⁹ *Tužitelj protiv Jovića*, predmet br. IT-95-14 i IT-95-14/2-R77 (dalje u tekstu: predmet *Jović*).

⁴⁰ Prva sjednica, T. 29.

⁴¹ Prva sjednica, T. 31.

⁴² Prva sjednica, T. 36.

⁴³ Vidi Prvu sjednicu, T. 44.

⁴⁴ Prva sjednica, T. 133.

22. kolovoza sudac Robinson je donio novu odluku da ta dva popisa proglašava [...] zapečaćenim, ali tek 22. kolovoza. I čak u toj odluci suca Robinsona navodi se, citira se da tužiteljstvo do sada nije izrijekom napominjalo da su ti dokumenti *confidential and sealed* /povjerljivi i zapečaćeni/.⁴⁵

22. Na pitanje branitelja da li bi objavio Popis svjedoka da nije vidio odluku od 22. kolovoza 2006., optuženi je u svom svjedočenju izjavio:

Ja opet želim reći pred sudom, ja dva mjeseca nisam uopće objavljivao taj popis. Dakle, dva mjeseca sam ja imao popis. Da sam mislio na bilo koji način ugroziti svjedoke, da sam to radio stvarno s namjerom nepoštivanja suda, pa onda bih to učinio u ta dva mjeseca. Ja sam doista nakon te odluke 11. srpnja smatrao da je sudsko vijeće donijelo takvu odluku i to se vidi iz odluke od 22. kolovoza. [...] [D]oista sam smatrao da ne činim nikakav prekršaj. [...] Ni u primisli mi nije bilo nikakvo nepoštivanje suda.⁴⁶

23. Optuženi je u svom svjedočenju osim toga rekao da je, nakon što je saznao za odluku od 22. kolovoza 2006.:

[...] uklonio popis zaštićenih svjedoka s [njegove] *web* stranice jer [...] u tom trenutku [mu] je postalo jasno da je očito da ona odluka od 11. srpnja, da nešto s njom nije u redu.⁴⁷

24. Tužiteljstvo je tvrdilo da je optuženi Popis svjedoka objavio u srpnju, a ne u svibnju, zato što je optužnica koja je protiv njega bila podignuta u prethodnom predmetu neposredno prije toga povučena i nije mu više "visjela nad glavom".⁴⁸

25. Tužiteljstvo je, osim toga, tvrdilo da je Popis svjedoka "bio povjerljiv, uvijek je bio povjerljiv"⁴⁹ jer je najprije podnesen kao povjerljiv dokument u predmetu *Tužitelj protiv Marijačića i Rebića*, predmetu br. IT-95-14-R77.2 (dalje u tekstu: predmet *Marijačić i Rebić*), a prilikom uvrštavanja u spis u predmetu *Jović* nikada nije formalno svrstan ni u koju drugu kategoriju osim povjerljive.⁵⁰ Tužiteljstvo tvrdi da status Popisa svjedoka nikada nije preinačen sudskom odlukom, a tužiteljstvo nema pravo preinačiti ga po svojoj volji.⁵¹

26. Tužiteljstvo je nakon toga pokušalo osporiti tvrdnju obrane da optuženi nije svjesno kršio nalog Međunarodnog suda. Tijekom unakrsnog ispitivanja, zastupnik tužiteljstva je preko optuženog izveo dokaze o dopisu Tužiteljstva od 6. travnja 2006., kojim je optuženi upozoren da materijal koji mu je objelodanjen u prethodnom predmetu podliježe usmenim i pismenim nalozima o neobjelodanjivanju.⁵² Optuženi je u svom svjedočenju rekao da "ovakav dopis stvarno nikada

⁴⁵ Prva sjednica, T. 134.

⁴⁶ Prva sjednica, T. 134.

⁴⁷ Prva sjednica, T. 136.

⁴⁸ Prva sjednica, T. 150.

⁴⁹ Prva sjednica, T. 47.

⁵⁰ Druga sjednica, T. 171. *Vidi i* Završni podnesak tužiteljstva (dalje u tekstu: Završni podnesak tužiteljstva) (povjerljivo), 12. prosinac 2006., par. 7.

⁵¹ Druga sjednica, T. 171.

⁵² Dopis od 6. travnja 2006. je dokazni predmet tužiteljstva 3. *Vidi i* Prvu sjednicu, T. 142; Završni podnesak tužiteljstva, par. 9-12.

nij[e] primio".⁵³ Tužiteljstvo je kao dokaz predočilo i potvrdu poštanske službe TNT o dostavi pošiljke, iz koje se vidi da je dopis od 6. travnja 2006. dostavljen na kućnu adresu optuženog.⁵⁴

27. Tužiteljstvo je tijekom unakrsnog ispitivanja optuženom predočilo i elektronsku verziju dopisa od 6. travnja 2006., koja je poslana na njegovu privatnu *e-mail* adresu.⁵⁵ Optuženi je porekao da je primio takav *e-mail*.⁵⁶

28. Optuženi je u unakrsnom ispitivanju i dalje poricao da je znao da su informacije koje je objelodanio imale povjerljivi status ili da je imao namjeru objaviti povjerljive informacije:

Pitanje: Gospodine Margetiću, sve do 12. rujna Vi ste još uvijek govorili o tome kao o povjerljivom popisu, tajnom popisu, zaštićenom popisu svjedoka. Znali ste da je zaštićen. Znali ste da je povjerljiv; i taj ste dokument objelodanili, svjesno time kršeći naloge Međunarodnog suda.

Odgovor: To jednostavno nije točno. [...] Novinari, kada se neki dokument objavi - to je. [...] Novinari i urednici koji objavljuju taj dokument, a sad je javni jer je, recimo, država odobrila da bude javni, novinari napišu "tajni dokument FBI-ja" ili "tajni dokument Ministarstva pravosuđa" donosi to i to. [...]⁵⁷

[...]

Pitanje: Gospodine Margetiću, u svojoj službenoj izjavi, koja je dokazni predmet 25, navodite da Vaši razlozi za objavljivanje popisa svjedoka leže i u tome da se svijetu otkrije da su neki svjedoci ustvari mudžahedini ili u svijetu bolje poznati kao teroristi. [...] Nije li istina da ste htjeli skrenuti pozornost na te ljude zbog toga što su svjedočili protiv Blaškića? Nije li istina da Vas nije zanimalo kakve će to posljedice imati po bilo kojeg od tih svjedoka?

Odgovor: To je potpuno netočno gospođo tužiteljice. [...]⁵⁸

[...]

Pitanje: U članku objavljenom uz popis svjedoka izjavili ste da ćete prije ili kasnije objaviti taj tajni dokument jer ste tako činili i do sada. [...] Vi ste taj popis htjeli tamo staviti jer ste htjeli na te ljude skrenuti pozornost.

Odgovor: To, to naprosto nije točno gospođo tužiteljice. Ja sam razloge objavljivanja popisa nekoliko puta rekao. Novinar isto tako ima odgovornost kada dođe do određenih dokumenata [...].⁵⁹

29. Tužiteljstvo je nadalje tvrdilo da je optuženi, osim što je prekršio nalog Međunarodnog suda, utjecao na svjedoke Međunarodnog suda, na način predviđen pravilom 77(A)(iv) Pravilnika. Raspravno vijeće primjećuje da je tužiteljstvo na suđenju nastojalo svoju tezu ograničiti na zaštićene svjedoke s Popisa svjedoka.⁶⁰ Raspravno vijeće napominje da se tužiteljstvo nije sasvim dosljedno izjasnilo o tome da li se njegovi navodi o utjecanju odnose i na potencijalne buduće

⁵³ Prva sjednica, T. 142.

⁵⁴ Dokazni predmet tužiteljstva 2.

⁵⁵ Dokazni predmet tužiteljstva 34 (zapečaćeno). *Vidi i* Prvu sjednicu, T. 145, na kojoj je zastupnik tužiteljstva rekao: "A uz taj *e-mail* je bio priložen dopis od 6. travnja 2006., naslovljen na branitelja g. Jovića, branitelja g. Križića, branitelja g. Šešelja i na Vas."

⁵⁶ Prva sjednica, T. 146.

⁵⁷ Prva sjednica, T. 148.

⁵⁸ Prva sjednica, T. 155.

⁵⁹ Prva sjednica, T. 156.

⁶⁰ Prva sjednica, T. 33.

svjedoke,⁶¹ ali će smatrati da je teza tužiteljstva u vezi s utjecanjem ograničena na zaštićene osobe s Popisa svjedoka.

30. Tužiteljstvo je kao svjedoka pozvalo istražitelja tužiteljstva Carryja Sporka, koji je svjedočio o razgovorima koje je vodio s tri svjedoka – MC1, MC2 i MC3 – u vezi s njihovim reakcijama na objelodanjivanje njihova identiteta od strane optuženog.⁶² Svjedok Carry Spork je u svojem iskazu rekao da su svjedoci MC1 i MC2 izjavili da bi na svjedočenje u budućim postupcima pred Međunarodnim sudom bili spremni samo uz najstrože zaštitne mjere.⁶³

31. Tužiteljstvo je također izvelo dokaze putem pismenih izjava dvaju od tih triju svjedoka – MC1 i MC2 – koji su opisali kako se objelodanjivanje njihova identiteta od strane optuženog odrazilo na njihov privatni život.⁶⁴ Tužiteljstvo je putem ispitivanja pribavilo dokaze od trećeg od tih svjedoka, MC3, koji je, odgovarajući na pitanje o tome kakve je posljedice pretrpio zbog objelodanjivanja svojeg imena, u iskazu rekao: "Pa imam da vam kažem, kao prvo, bezbjednost mi nije više. Drugo, imam bolove. Non-stop sam na liječenju."⁶⁵

32. Svjedok MC3 je svjedočio i o tome kako se to objelodanjivanje odrazilo na njegovu spremnost na suradnju s Međunarodnim sudom ili nacionalnim sudovima.

Pitanje: Može li nam svjedok reći da li je voljan da ubuduće surađuje s MKSJ-om?

Odgovor: [...] [D]ok se ovaj moj predmet ne riješi, ja nisam voljan da dolazim. I tražim da mi se ovaj moj, moje ovo što mi je nanešeno, odšteta plati. [...]

Pitanje: Može li nam svjedok reći da li je voljan surađivati s nacionalnim sudovima, ako se od njega bude tražilo da svjedoči u nekom predmetu?

Odgovor: Nisam voljan, zato što sam, što mi je ovdje nanešeno poniženje i niko mi ne može da garantuje moju bezbjednost. Moja bezbjednost je došla u tešku situaciju gdje ja živim.⁶⁶

V RASPRAVA

A. Nadležnost

33. Obrana tvrdi da Međunarodni sud nije nadležan za suđenje u ovom predmetu, te pritom iznosi argument da nadležnost Međunarodnog suda ne seže dalje od teških kršenja međunarodnog humanitarnog prava na teritoriju bivše Jugoslavije.⁶⁷ Obrana isto tako traži da se kao *amicus curiae*

⁶¹ Vidi Prvu sjednicu, T. 42-43.

⁶² Svjedok Spork, Prva sjednica, T. 95-96.

⁶³ Svjedok Spork, Prva sjednica, T. 96.

⁶⁴ Dokazni predmeti tužiteljstva 28-31.

⁶⁵ Svjedok MC3, Prva sjednica, T. 112.

⁶⁶ Svjedok MC3, Prva sjednica, T. 116.

⁶⁷ Prva sjednica, T. 28; Završni podnesak obrane (dalje u tekstu: Završni podnesak obrane), 15. prosinac 2006., str. 1-3. Vidi par. 18 *supra*.

pozove Vijeće sigurnosti Ujedinjenih naroda kako bi dalo svoje tumačenje zadaće i opsega ovlasti Međunarodnog suda.⁶⁸

34. Raspravno vijeće podsjeća da Međunarodni sud raspolaže inherentnim ovlastima da kazneno goni i kažnjava ponašanje kojim se ometa provođenje pravde.⁶⁹ Tim se ovlastima osigurava neometano ostvarivanje nadležnosti Međunarodnog suda, koju mu izričito daje Statut, i očuvanje njegovih temeljnih pravosudnih funkcija.⁷⁰ U sudskoj praksi Međunarodnog suda je jasno utvrđeno da Međunarodni sud raspolaže tim inherentnim ovlastima, koje su navedene u pravilu 77 Pravilnika. Raspravno vijeće stoga odbacuje tvrdnju obrane da Međunarodni sud nije nadležan za suđenje u ovom predmetu.

35. Raspravno vijeće smatra da bi svako razjašnjavanje ovog pitanja od strane Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda bilo nepotrebno, budući da Međunarodni sud, kao sudsko tijelo, ima zadaću primjene i tumačenja svih pravnih propisa relevantnih za svoj rad, uključujući rezolucije Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda. K tome, Raspravno vijeće podsjeća da je pitanje iznošenja stavova *amicus curiae* regulirano pravilom 74 Pravilnika, koje predviđa da vijeće, ukoliko to smatra poželjnim za pravilno presuđivanje u predmetu, može pozvati *amicus curiae* ili odobriti mu da iznese svoje stavove. Vijeće sigurnosti Ujedinjenih naroda nije tražilo odobrenje za iznošenje stavova o ovom pitanju. U svjetlu jasno utvrđene sudske prakse u vezi s nadležnošću Međunarodnog suda za suđenje zbog nepoštivanja suda, Raspravno vijeće također smatra da takvo iznošenje stavova nije poželjno i stoga odbija zahtjev obrane.

B. Pravilo 77(A)(ii) – objelodanjivanje informacija kojim se krši nalog

1. Elementi pravila 77(A)(ii)

36. U skladu s pravilom 77(A)(ii), *actus reus* nepoštivanja suda je "fizički čin objelodanjivanja informacija vezanih za postupak koji se vodi pred Međunarodnim sudom kad se tim objelodanjivanjem krši neki nalog sudskog vijeća".⁷¹ Činom objelodanjivanja mora se objektivno prekršiti nalog raspravnog ili Žalbenog vijeća, bilo pismeni bilo usmeni.⁷² Da bi takav nalog bio prekršen, on se, po mišljenju Raspravnog vijeća, mora odnositi na optuženog,⁷³ njime moraju biti

⁶⁸ Predraspravni podnesak obrane, str. 3; Završni podnesak obrane, str. 3.

⁶⁹ *Vidi* par. 13 *supra*, fusnota 25.

⁷⁰ Presuda u predmetu *Vujin*, par. 13; Prvostupanjska presuda u predmetu *Marijačić*, par. 13; Drugostupanjska presuda u predmetu *Nobilo*, par. 36.

⁷¹ *Tužitelj protiv Jovića*, predmet br. IT-95-14 i 14/2-R77, Presuda (dalje u tekstu: Prvostupanjska presuda u predmetu *Jović*), 30. kolovoz 2006., par. 19; Prvostupanjska presuda u predmetu *Marijačić*, par. 17.

⁷² Prvostupanjska presuda u predmetu *Marijačić*, par. 17.

⁷³ *Vidi* Prvostupanjsku presudu u predmetu *Jović*, par. 10, i Prvostupanjsku presudu u predmetu *Marijačić*, par. 28, gdje raspravna vijeća razmatraju pitanje da li su se prekršeni nalozi odnosili na optužene u tim predmetima.

zaštićene konkretne informacije koje je optuženi objelodanio⁷⁴ i mora biti na snazi u vrijeme objelodanjivanja informacija.

37. Kao opći kriterij za postojanje *mens rea* nepoštivanja suda, tužiteljstvo mora dokazati da je optuženi svjesno i hotimično ometao provođenje pravde.⁷⁵ U skladu s pravilom 77(A)(ii) Pravilnika, ono mora dokazati i "svijest navodnog prekršitelja o činjenici da se njegovim objelodanjivanjem određene informacije krši neki nalog vijeća. Dokaz o postojanju stvarnog znanja o nalogu nedvojbeno bi bio dovoljan za ostvarenje ovog elementa, a zaključak o stvarnom znanju se može izvesti iz niza okolnosti".⁷⁶ Taj uvjet se može ispuniti dokazivanjem stvarnog znanja, hotimičnog zanemarivanja činjenica ili bezobzirnog nemara.⁷⁷

2. Actus reus

(a) Fizički čin objelodanjivanja

38. Obrana ne osporava da je optuženi izvršio fizički čin objelodanjivanja informacija u vezi s postupcima koji se vode pred Međunarodnim sudom, to jest, da je na internetu objavio Popis svjedoka i s njim povezane članke.⁷⁸ Obrana tvrdi da je optuženi Popis svjedoka i s njim povezane članke objavio 15. srpnja 2006.⁷⁹

39. Raspravno vijeće ima u vidu i dokaze koji pokazuju da je optuženi te informacije objavio, a predloženi su na suđenju, naročito Prvi članak objavljen uz Popis svjedoka pod naslovom "Popis tajnih haških svjedoka koji mi je poslala Del Ponte, Vjerujem u poziv istine, a ne istinu po zadatku! Ekskluzivno: Popis tajnih haških svjedoka koji mi je dao pomoćnik Carle Del Ponte" i u kojem optuženi kaže: "[Z]bog svega navedenog odlučio sam objaviti popis [...]"⁸⁰ Raspravno vijeće također ima u vidu Drugi i Treći članak, objavljen na dvjema internet stranicama, u kojima optuženi svjedoke s Popisa svjedoka spominje pod njihovim pravim imenom.⁸¹ Činjenica da je optuženi te članke napisao i objavio nije sporna.⁸²

⁷⁴ Vidi Prvostupanjsku presudu u predmetu *Marijačić*, par. 20, gdje Raspravno vijeće ističe svoju obvezu da razmotri koje su informacije bile zaštićene nalogima.

⁷⁵ Prvostupanjska presuda u predmetu *Jović*, par. 28.

⁷⁶ Prvostupanjska presuda u predmetu *Marijačić*, par. 18. Vidi i Prvostupanjsku presudu u predmetu *Jović*, par. 20.

⁷⁷ Drugostupanjska presuda u predmetu *Nobilo*, par. 54.

⁷⁸ Prva sjednica, T. 36-37. Vidi par. 19 *supra*.

⁷⁹ Prva sjednica, T. 36-37. Vidi par. 19 *supra*.

⁸⁰ Dokazni predmet tužiteljstva 6 (zapečaćeno).

⁸¹ Dokazni predmeti tužiteljstva 10 (zapečaćeno) i 11 (zapečaćeno).

⁸² Prva sjednica, T. 36-37. Vidi par. 19 *supra*.

40. Raspravno vijeće stoga zaključuje da je, objavivši 15. srpnja 2006. na internet stranicama Popis svjedoka i s njim povezane članke, optuženi izvršio fizički čin objelodanjivanja informacija u vezi s postupcima koji se vode pred Međunarodnim sudom.

(b) Nalozi koji su prekršeni objelodanjivanjem

41. Raspravno vijeće će se sada osvrnuti na pitanje da li je tim fizičkim činom objelodanjivanja prekršen neki nalog vijeća.

42. Tužiteljstvo tvrdi da su objelodanjivanjem informacija od strane optuženog prekršeni nalozi o zaštitnim mjerama izdani u predmetu *Blaškić*. Riječ je o tri pismena naloga o zaštitnim mjerama, kao i 48 usmenih naloga Raspravnog vijeća u predmetu *Blaškić* kojima je za 21 svjedoka odobrena upotreba pseudonima i svjedočenje na zatvorenoj sjednici, a za 27 svjedoka samo upotreba pseudonima.⁸³

43. Obrana ne osporava da su nalozi na koje se poziva tužiteljstvo svjedoci s Popisa svjedoka stekli zaštićeni status.⁸⁴ Međutim, obrana tvrdi da u razdoblju od 11. srpnja 2006. do 22. kolovoza 2006. taj zaštićeni status nije bio na snazi. Obrana navodi da je podnošenjem Popisa svjedoka u predmetu *Jović* kao javnog dokumenta zaštićeni status tih svjedoka ukinut.⁸⁵

44. Raspravno vijeće će se sada osvrnuti na pitanje da li se nalozi o zaštitnim mjerama izdani u predmetu *Blaškić* odnose na optuženog i da li su informacije koje je objelodanio bile njima zaštićene. Raspravno vijeće smatra da se usmeni nalozi o zaštitnim mjerama iz predmeta *Blaškić*, kojima je odobreno svjedočenje na zatvorenoj sjednici i upotreba pseudonima, odnose na optuženog. Kao što je zaključilo Žalbena vijeće u predmetu *Marijačić*, nalozi o zatvorenoj sjednici odnose se na sve osobe koje dođu u posjed zaštićenih informacija.⁸⁶ Na temelju naloga o zatvorenoj sjednici zaštićene postaju i sve informacije koje se spomenu tijekom zatvorene sjednice, uključujući informacije o identitetu svjedoka, iz čega slijedi da su i informacije koje je optuženi objelodanio bile zaštićene.⁸⁷ Nalozi o upotrebi pseudonima također imaju za posljedicu zaštitu identiteta svjedoka jer je nalog o upotrebi pseudonima jedna od mjera kojima se sprečava objelodanjivanje identiteta žrtve ili svjedoka javnosti, kao što je navedeno u pravilu 75(B)(i) Pravilnika. Što se tiče pismenih naloga, Raspravno vijeće zaključuje da je najmanje jedan pismeni nalog - Treći pismeni

⁸³ Vidi par. 11 *supra*, fusnota 23.

⁸⁴ Prva sjednica, T. 29. Obrana je izjavila da "uopće neće biti sumnje o tome da su svi ti svjedoci odlukama ranijih raspravnih vijeća u tijeku '97. godine, i to konkretno 10. srpnja i 10. studenog '97. godine, stekli zaštićeni status. Tu nema nikakve sumnje".

⁸⁵ Prva sjednica, T. 29.

⁸⁶ Tužitelj protiv *Marijačića i Rebića*, predmet br. IT-95-14-R77.2-A, Presuda (dalje u tekstu: Drugostupanjska presuda u predmetu *Marijačić*), 27. rujna 2006., par. 24.

⁸⁷ Drugostupanjska presuda u predmetu *Marijačić*, par. 42.

nalog, kojim je odobreno svjedočenje na zatvorenoj sjednici⁸⁸ - izričito obvezivao optuženog i da su informacije koje je objelodanio bile njime zaštićene. Zaključivši da se najmanje jedan pismeni nalog i svi usmeni nalozi odnose na optuženog i da se ti nalozi tiču zaštićenih informacija o svjedocima, Raspravno vijeće ne vidi razloga za daljnje razmatranje pitanja da li se i druga dva pismena naloga odnose na optuženog. Slijedom gore navedenog, Raspravno vijeće zaključuje da je identitet svjedoka bio zaštićen nalogima Vijeća u predmetu *Blaškić*.

45. Raspravno vijeće će se sada pozabaviti pitanjem da li su ti nalozi bili na snazi u vrijeme objelodanjivanja informacija od strane optuženog.

46. Raspravno vijeće će razmotriti argument obrane da Popis svjedoka prilikom uvrštavanja u spis u predmetu *Jović* nije bio zapečaćen. Raspravno vijeće konstatira da je 26. lipnja 2006. tužiteljstvo podnijelo zahtjev u predmetu *Jović* za uvrštavanje dokaza u spis na temelju pravila 89(C) Pravilnika.⁸⁹ Uz taj zahtjev je bio priložen popis predloženih dokaznih predmeta, među kojima je bio Popis svjedoka, s tim da u tom popisu predloženih dokaznih predmeta nije postojao stupac ili neka druga oznaka koja bi ukazivala na javni, odnosno povjerljivi status Popisa svjedoka ili bilo kojeg drugog dokaznog predmeta.⁹⁰ Raspravno vijeće u predmetu *Jović* je 3. srpnja 2006. odobrilo taj zahtjev i uvrstilo Popis svjedoka u spis kao dokazni predmet 18, ne spominjući pritom da li ima javni ili povjerljivi status (dalje u tekstu: Odluka od 3. srpnja).⁹¹ Suđenje u predmetu *Jović* održano je 11. srpnja 2006., ali Popis svjedoka nije korišten tijekom rasprave.⁹² Dana 21. kolovoza 2006. tužiteljstvo je podnijelo zahtjev u kojem je priznalo da u zahtjevu od 26. lipnja 2006. "nije izričito navelo da je dio dokaznog predmeta 18 povjerljiv" i da je uvidjelo da se u "postojećem sudskom spisu ne spominje povjerljivi status dokaznog predmeta 18".⁹³ Raspravno vijeće u predmetu *Jović* je 22. kolovoza 2006. riješilo po tom zahtjevu i naložilo Tajništvu da dokazni predmet 18 povuče iz sudskog spisa i uvrsti ga pod novim imenom, kao povjerljivi dokazni predmet 19 u predmetu *Jović* (dalje u tekstu: Odluka od 22. kolovoza).⁹⁴

47. Raspravno vijeće odbija argument obrane da je Popis svjedoka uvrštavanjem u spis u predmetu *Jović* 3. srpnja 2006. postao javni dokument. Raspravno vijeće smatra da je Popis

⁸⁸ Treći pismeni nalog, par. 38.

⁸⁹ *Tužitelj protiv Jovića*, predmet br. IT-95-14 i 14/2-R77, Prosecution Motion for Admission of Evidence Pursuant to Rule 89(C) /Prijedlog optužbe za prihvatanje dokaza na osnovu pravila 89(C)/, 26. lipanj 2006.

⁹⁰ *Tužitelj protiv Jovića*, predmet br. IT-95-14 i 14/2-R77, Annex I to the Prosecution Motion for Admission of Evidence Pursuant to Rule 89(C) /Dodatak I prijedlogu optužbe za prihvatanje dokaza na osnovu pravila 89(C)/, 26. lipanj 2006.

⁹¹ *Tužitelj protiv Jovića*, predmet br. IT-95-14 i 14/2-R77, Odluka po prijedlogu optužbe za prihvatanje dokaza na osnovu pravila 89(C), 3. srpanj 2006., koja je u ovom predmetu uvrštena u spis kao dokazni predmet obrane 1 (zapečaćeno).

⁹² *Tužitelj protiv Jovića*, predmet br. IT-95-14 i 14/2-R77, suđenje, 11. srpanj 2006., T. 31-150 (dalje u tekstu: suđenje u predmetu *Jović*).

⁹³ *Tužitelj protiv Jovića*, predmet br. IT-95-14 i 14/2-R77, Motion Seeking an Order with Respect to Exhibit 18 /Zahtjev za izdavanje naloga u vezi s dokaznim predmetom 18/, 21. kolovoz 2006., uvršten u spis kao dokazni predmet obrane 2 (zapečaćeno).

svjedoka otpočetak bio zaštićeni dokument i da je prilikom prvog uvrštavanja u spis u predmetu *Marijačić i Rebić* bio označen kao povjerljiv.⁹⁵ Iako je, nažalost, u određenim okolnostima povjerljivi status Popisa svjedoka došao u pitanje, Raspravno vijeće ne smatra da je Popis svjedoka uvrštavanjem u spis u predmetu *Jović* bez izričite naznake statusa, bilo javnog bilo povjerljivog, formalno postao javni dokument.

48. Raspravno vijeće zaključuje da Odluka od 3. srpnja koju je donijelo Raspravno vijeće u predmetu *Jović* nije imala za posljedicu, niti je mogla imati, ukidanje svih zaštitnih mjera koje su određene nalogima u ranijim postupcima i odnose se na svjedoke s tog popisa. Raspravno vijeće podsjeća da je pravilom 75(F)(i) Pravilnika predviđeno da, kad su u nekom postupku pred Međunarodnim sudom za neku žrtvu ili svjedoka određene zaštitne mjere, te zaštitne mjere ostaju na snazi, *mutatis mutandis*, dok god ne budu "ukinute, izmijenjene ili pojačane u skladu s procedurom predviđenom ovim pravilom". U pravilu 75(G) Pravilnika se izričito kaže da se strana u drugom postupku za takvo ukidanje, izmjenu ili pojačavanje stoga mora obratiti vijeću koje rješava u prvom postupku, bez obzira na njegov sastav. Postupak preispitivanja presude u predmetu *Blaškić* pred Žalbenim vijećem završen je tek 23. studenog 2006.,⁹⁶ iz čega slijedi da je na dan kada je optuženi objavio Popis svjedoka samo Žalbeno vijeće, a ne Raspravno vijeće u predmetu *Jović*, bilo nadležno za ukidanje relevantnih naloga o zaštitnim mjerama.

49. K tome, eventualno ukidanje zaštitnih mjera bi, po svemu sudeći, iziskivalo eksplicitni čin, a ne propust da se neki dokument prilikom uvrštavanja u spis izričito označi kao povjerljivi. Kao što je zaključilo Žalbeno vijeće u predmetu *Marijačić*, zaštićene informacije moraju ostati zaštićene "dok se ne ukine njihova povjerljivost" jer bi u suprotnom sve zaštitne mjere koje je neko vijeće odobrilo mogle biti dovedene u pitanje "bez eksplicitnog *actus contrarius*".⁹⁷ Raspravno vijeće nalazi da Odluka od 3. srpnja ne predstavlja eksplicitni *actus contrarius* u tom smislu.

50. Raspravno vijeće stoga zaključuje da su objelodanjivanjem informacija od strane optuženog prekršeni nalozi o zaštitnim mjerama koje je izdalo Raspravno vijeće u predmetu *Blaškić* jer ih Raspravno vijeće u predmetu *Jović* niti bilo koje drugo vijeće nikada nije ukinulo. Budući da se Raspravno vijeće, kao što je gore opisano, uvjerilo da je optuženi izvršio fizički čin objelodanjivanja informacija, ono zaključuje da je element *actus reus* nepoštivanja suda u vezi s pravilom 77(A)(ii) dokazan.

⁹⁴ *Tužitelj protiv Jovića*, predmet br. IT-95-14 i 14/2-R77, Odluka kojom se odobrava povjerljivi zahtjev tužiteljstva za izdavanje naloga u vezi s dokaznim predmetom 18, 22. kolovoz 2006. Ta odluka je u ovom predmetu uvrštena u spis kao dokazni predmet obrane 3 (zapečaćeno).

⁹⁵ *Vidi par. 25 supra*.

⁹⁶ *Tužitelj protiv Blaškića*, predmet br. IT-95-14-R, Odluka po zahtjevu tužioca za preispitivanje ili ponovno razmatranje, 23. studeni 2006.

⁹⁷ Drugostupanjska presuda u predmetu *Marijačić*, par. 45.

3. Mens rea

51. Raspravno vijeće će se sada osvrnuti na element *mens rea* nepoštivanja suda po pravilu 77(A)(ii) Pravilnika, to jest, pitanje da li je optuženi znao da objelodanjivanjem informacija krši neki nalog vijeća. Raspravno vijeće će također razmotriti element svijesti nepoštivanja suda po pravilu 77(A) Pravilnika, to jest, pitanje da li je optuženi svjesno i hotimično ometao provođenje pravde.

52. U tom kontekstu, Raspravno vijeće uzima u obzir nekoliko izjava optuženog iz kojih se vidi da je posjedovao namjeru ometanja provođenja pravde. U intervjuu koji je dao za *Večernji list* optuženi je pokazao da ne priznaje autoritet Međunarodnog suda, kada je izjavio: "Novinar sam i nije moj posao čuvati tajnost dokumenata. [...] Ako i završim u pritvoru, to neće ništa promijeniti. Naravno da [*sic*] ja neću promijeniti mišljenje i postupke, na internetu će opet osvanuti ti podaci."⁹⁸ Optuženi je također inzistirao: "Za mene ne postoji obveza čuvanja tajne, bilo čije i tajne o bilo čemu. Ja nisam tajni agent /prijevod s engleskog/ i moja obveza nije skrivanje tajnih podataka."⁹⁹

53. Razmatrajući specifične uvjete za postojanje kaznenog djela nepoštivanja suda po pravilu 77(A)(ii) Pravilnika, to jest, pitanje da li je optuženi znao da objelodanjivanjem informacija krši neki nalog vijeća, Raspravno vijeće podsjeća da se dokaz o postojanju stvarnog znanja o nalogu može izvesti iz niza okolnosti,¹⁰⁰ kao što su primitak naloga koji se odnose na povjerljivost informacija, oznake na informacijama koje ukazuju na njihov povjerljivi status¹⁰¹ ili izjave u kojima neki optuženi te informacije opisuje kao povjerljive.¹⁰²

54. Raspravno vijeće se van razumne sumnje uvjerilo da je tužiteljstvo obavijestilo optuženog o povjerljivom statusu informacija, kako poštom tako i *e-mailom*. Optuženi je dopisom koji mu je 6. travnja 2006. uputio zastupnik tužiteljstva David Akerson upozoren da materijal koji mu se objelodanjuje podliježe usmenim i pismenim nalogima o neobjelodanjivanju.¹⁰³ Elektronska verzija tog dopisa poslana je na privatnu *e-mail* adresu optuženog 3. travnja 2006.¹⁰⁴

⁹⁸ Dokazni predmet tužiteljstva 18.

⁹⁹ Dokazni predmet tužiteljstva 6 (zapečaćeno). *Vidi i* Završni podnesak tužiteljstva, par. 14.

¹⁰⁰ *Vidi* par. 37 *supra*, fusnota 76.

¹⁰¹ *Vidi* Prvostupanjsku presudu u predmetu *Marijačić*, par. 37. Prilikom razmatranja *mens rea* optuženog, Raspravno vijeće u predmetu *Marijačić* je u obzir uzelo činjenicu da je transkript svjedočenja koje je svjedok dao na zatvorenoj sjednici bio jasno obilježen kao takav.

¹⁰² *Vidi* Prvostupanjsku presudu u predmetu *Jović*, fusnota 81. Raspravno vijeće u predmetu *Jović* je zaključke o znanju optuženog, između ostalog, izvelo iz činjenice da je priznao da je telefaksom primio nalog o obustavi i odustajanju od 1. prosinca 2000. i činjenice da je taj materijal u novinskim člancima opisao kao "tajni".

¹⁰³ Dokazni predmet tužiteljstva 3. *Vidi i* Završni podnesak tužiteljstva, par. 9.

¹⁰⁴ Dokazni predmet tužiteljstva 34 (zapečaćeno). *Vidi i* Završni podnesak tužiteljstva, par. 10.

55. Raspravno vijeće ne prihvaća argument optuženog da nije primio ni dopis ni *e-mail*, posebno s obzirom na potvrdu o dostavi dopisa koju je izdala poštanska služba TNT¹⁰⁵ i dokaze koje je izvelo tužiteljstvo, a koji potvrđuju da je *e-mail* stvarno poslan na privatnu *e-mail* adresu optuženog.¹⁰⁶ Raspravno vijeće isto tako ne prihvaća argument da su, prema tvrdnji optuženog, informacije koje je objelodanio stigle poštom bez popratnog dopisa Tužiteljstva.¹⁰⁷ K tome, Raspravno vijeće primjećuje da je optuženi u novinskim člancima izjavio da mu je te informacije objelodanio David Akerson,¹⁰⁸ a nije vjerojatno da bi s tom činjenicom bio upoznat bez popratnog dopisa.

56. Raspravno vijeće zaključak o znanju optuženog izvodi i iz činjenice da je na Popisu svjedoka bilo jasno naznačeno da je povjerljiv i da se ne smije distribuirati. Na prvoj stranici jednog primjerka Popisa svjedoka stoji rukom pisana oznaka na engleskom jeziku "*C, *Confidential*" /"*P, *Povjerljivo*", a na prvoj stranici drugog primjerka stoji rukom pisana oznaka na engleskom jeziku "*Confidential. Do not Distribute*" /"*Povjerljivo. Nije za distribuciju*".¹⁰⁹ Prema tome, optuženi je jasno bio obaviješten o tome da su te informacije povjerljive.

57. Raspravno vijeće također napominje da je optuženi dao nekoliko izjava u kojima je te informacije opisao kao "povjerljive". Na primjer, Prvi članak nosi naslov "Ekskluzivno: Popis tajnih haških svjedoka [. . .]" i optuženi u njemu spominje povjerljivi status Popisa svjedoka. Optuženi u člancima koje je objavio nigdje ne govori o Popisu svjedoka kao o javnom dokumentu.¹¹⁰ Raspravno vijeće ne smatra vjerodostojnim argument optuženog da je o tim informacijama govorio kao o povjerljivim samo zašto što je to dio novinarskog *modus operandi*.¹¹¹ Raspravno vijeće isto tako napominje da je optuženi u rukom pisanoj izjavi koju je 20. kolovoza 2006. dao Županijskom sudu u Zagrebu rekao "dajem vam riječ i obećanje da nikada više neću objavljivati niti na bilo koji način raspolagati zaštićenim podacima MKSJ-a", što je dodatni pokazatelj da je znao za povjerljivi status informacija koje je objelodanio.¹¹²

58. Raspravno vijeće će razmotriti argument obrane da je optuženi vjerovao da su nalozi kojima su informacije koje je objelodanio bile zaštićene ukinuti i da je, čak i da je u vezi s tom činjenicom bio u krivu, postupao u "opravdanoj stvarnoj zabludi" da je to tako.¹¹³ Raspravno vijeće napominje da obrana na suđenju nije predočila niti detaljnije opisala odluku od 11. srpnja koju je optuženi,

¹⁰⁵ Dokazni predmet tužiteljstva 2.

¹⁰⁶ Dokazni predmeti tužiteljstva 32 (zapečaćeno) i 33 (zapečaćeno), koji pokazuju da je optuženi tu *e-mail* adresu koristio za svoje privatne potrebe.

¹⁰⁷ Druga sjednica, T. 196. *Vidi i* Završni podnesak tužiteljstva, par. 11.

¹⁰⁸ Dokazni predmet tužiteljstva 11 (zapečaćeno). *Vidi i* Drugu sjednicu, T. 194, i Završni podnesak tužiteljstva, par. 11.

¹⁰⁹ Dokazni predmet tužiteljstva 1 (zapečaćeno).

¹¹⁰ Dokazni predmeti tužiteljstva 6 (zapečaćeno), 10 (zapečaćeno) i 11 (zapečaćeno). *Vidi i* Završni podnesak tužiteljstva, par. 21.

¹¹¹ Prva sjednica, T. 147-148.

¹¹² Dokazni predmet tužiteljstva 23.

prema svojoj tvrdnji, pročitao na internetu i koja ga je navodno navela na zaključak da su predmetne informacije postale javne.¹¹⁴ Nema dokaza da takva pismena odluka postoji. Na suđenju u predmetu *Jović* nije donesena ni usmena odluka.¹¹⁵ Jedina relevantna odluka jest Odluka od 3. srpnja koju je donijelo Raspravno vijeće u predmetu *Jović*.

59. Optuženi nije naveo konkretne informacije o internet stranici s koje je navodno saznao za javni status Popisa svjedoka. Kada se od njega tražilo da o tome kaže nešto detaljnije, optuženi je i dalje bio neodređen. Tvrdio je da je u Predraspravnom podnesku obrane točno naveden link koji upućuje na dotičnu internet stranicu, ali njega u tom podnesku nema.¹¹⁶ Pored toga, obrana se u svojem zahtjevu za izdavanje naloga za objelodanjivanje oslobađajućeg materijala nije ni na koji način pozvala na tu navodnu informaciju s interneta.¹¹⁷ Obrana se pozvala isključivo na Odluku od 22. kolovoza i s njom povezano priopćenje za javnost od 23. kolovoza 2006. Ona je na temelju tih dvaju dokumenata naprosto izvela zaključak da je postojala odluka od 11. srpnja 2006. ili nekog ranijeg datuma, na temelju koje je Popis svjedoka dobio status javnog dokumenta.¹¹⁸ Obrana na suđenju nije mogla pobliže opisati tu odluku ili njezin sadržaj, te je zatražila pomoć suda.¹¹⁹ Raspravno vijeće joj je pružilo pomoć u identificiranju Odluke od 3. srpnja i naložilo tužiteljstvu da joj, u skladu s pravilom 68 Pravilnika, tu odluku objelodani.¹²⁰ Obrani je na suđenju odobreno vrijeme za pregled te odluke. Međutim, optuženi nikada nije ni tvrdio da je pročitao Odluku od 3. srpnja niti je mogao sa sigurnošću reći da je to relevantna odluka. Povrh toga, čak i da je optuženi pročitao Odluku od 3. srpnja, u njoj se nigdje ne spominju ni dokazni predmet 18 niti Popis svjedoka i sasvim sigurno se ne kaže izrično da su to javni dokumenti.¹²¹ Jedini dokumenti za koje je optuženi rekao da su ga naveli na zaključak da su informacije koje je objelodanio javne jesu Odluka od 22. kolovoza, kojom se formalizira povjerljivi status Popisa svjedoka, i priopćenje za javnost od 23. kolovoza 2006., u kojem se govori o toj odluci.¹²² Oba ta dokumenta su izdana *nakon*

¹¹³ Prva sjednica, T. 31; Završni podnesak obrane, str. 4-5. *Vidi* par. 19 *supra*.

¹¹⁴ Prva sjednica, T. 133. *Vidi* i par. 20 *supra*. Optuženi je izjavio: "[S]redinom srpnja sam na internetu pronašao odluku u procesu protiv mog kolege Josipa Jovića. Taj se dio svodio na to da je zapravo taj popis, ti popisi su u procesu protiv kolege Jovića objavljeni kao *public exhibit* /javni dokazni predmet/ [...]. I ja sam tada mislio da je to doista javni dokument [...]."

¹¹⁵ Suđenje u predmetu *Jović*, T. 31-151.

¹¹⁶ Prva sjednica, T. 140-141. U Predraspravnom podnesku obrane se kaže samo sljedeće: "[T]o se događalo u razdoblju od 11. srpnja do 22. kolovoza, na temelju odluke Sudskog vijeća III u postupku koji se vodio protiv Jovića, popis zaštićenih svjedoka javni dokument [*sic*], kao što je navedeno u javnim dokumentima MKSJ-a." Predraspravni podnesak obrane, str. 4.

¹¹⁷ Motion by the Defence of the Accused Domagoj Margetić that the Court Council Order the Prosecutor's Office to Deliver the Releasing Evidence and Based on that Evidence Immediately Cease Further Court Persecution and Dismiss the Prosecution's Charges /Zahtjev obrane optuženog Domagoja Margetića da sudsko vijeće naloži Tužiteljstvu objelodanjivanje oslobađajućih dokaza i da, na temelju tih dokaza, trenutno obustavi daljnje kazneno gonjenje i odbaci optužbe tužiteljstva/ (dalje u tekstu: Zahtjev obrane za objelodanjivanje), 7. prosinac 2006., str. 2-3.

¹¹⁸ Zahtjev obrane za objelodanjivanje, str. 3.

¹¹⁹ Prva sjednica, T. 124-125.

¹²⁰ Druga sjednica, T. 162-165.

¹²¹ Dokazni predmet obrane 1 (zapečaćeno). *Vidi* i Završni podnesak tužiteljstva, par. 20.

¹²² Druga sjednica, T. 175. Dokument koji optuženi spominje je dokazni predmet obrane 3 (zapečaćeno).

što je optuženi objavio informacije o svjedocima, a obje strane u postupku su suglasne s time da se to dogodilo sredinom srpnja.¹²³

60. Pored toga, optuženi navodnu odluku od 11. srpnja nije spomenuo sve do 12. rujna 2006. Naprotiv, kao što je gore navedeno, optuženi je još 20. kolovoza 2006., u rukom pisanoj izjavi, o informacijama koje je objelodanio govorio kao o povjerljivima.¹²⁴ Kao što je gore rečeno, optuženi se, štoviše, u svim prilikama izražavao na način iz kojeg se vidi da uopće nije znao ni za kakvu odluku na temelju koje su informacije koje je objelodanio mogle postati javne.¹²⁵

61. Raspravno vijeće stoga ne prihvaća kao vjerodostojnu tvrdnju optuženog da je pogriješio u vezi s javnim statusom Popisa svjedoka i zaključuje da optuženi za problem u vezi s povjerljivim statusom dokumenata u predmetu *Jović* nije znao sve do vremena kada je predmetne informacije već objelodanio. Raspravno vijeće se van razumne sumnje uvjerilo da je optuženi u vrijeme objavljivanja informacija znao i da objavljuje povjerljive informacije, kršeći time naloge vijeća, i da ometa provođenje pravde.

62. Raspravno vijeće stoga zaključuje da je postojanje *mens rea* u vezi s pravilom 77(A)(ii) Pravidnika dokazano.

4. Zaključak

63. Ukratko, Raspravno vijeće se van razumne sumnje uvjerilo da je optuženi izvršio *actus reus* i posjedovao *mens rea* nepoštivanja Međunarodnog suda, kao što je opisano u 77(A)(ii) Pravidnika.

C. Pravilo 77(A)(iv) – utjecanje na svjedoke

1. Elementi pravila 77(A)(iv) – utjecanje na svjedoke na drugi način

64. U pravilu 77(A)(iv) Pravidnika se navodi potpopis, koji nije konačan, mogućih oblika *actus reus* kaznenog djela nepoštivanja Međunarodnog suda, uključujući "prijetnju, zastrašivanje, nanošenje štete, nuđenje mita ili utjecanje na svjedoka ili potencijalnog svjedoka na drugi način".¹²⁶ Formulacijom "utjecanje na svjedoka ili potencijalnog svjedoka na drugi način" konkretno navedenim radnjama pridodaje se svako ponašanje za koje je vjerojatno da će svjedoka ili

¹²³ Prva sjednica, T. 36, 44.

¹²⁴ Dokazni predmet tužiteljstva 23.

¹²⁵ Dokazni predmet tužiteljstva 25.

¹²⁶ Prvostupanjska presuda u predmetu *Beqaj*, par. 21.

potencijalnog svjedoka odvratiti od svjedočenja ili utjecati na narav njihova svjedočenja.¹²⁷ Raspravno vijeće smatra da se svako ponašanje za koje je vjerojatno da će svjedoke izložiti prijetnjama, zastrašivanju ili šteti koje bi počinila treća strana također može okvalificirati kao "utjecanje na svjedoka na drugi način", kako je navedeno u pravilu 77(A)(iv). Nije potreban dokaz da je to ponašanje *stvarno* izazvalo takvu posljedicu.¹²⁸

65. Raspravno vijeće je mišljenja da takvo ponašanje može biti ostvareno osobnim ili direktnim kontaktom, kao i putem posrednika ili putem medija, preko publikacija.

66. Kao opći kriterij za postojanje *mens rea* kod nepoštivanja suda, tužiteljstvo mora dokazati da je optuženi postupao svjesno i hotimično.¹²⁹ Pravilo 77(A)(iv) Pravilnika također propisuje da takvo ponašanje mora biti provedeno s namjerom utjecanja na svjedoke.¹³⁰

67. Raspravno vijeće je već zaključilo da objavljivanje Popisa svjedoka predstavlja nepoštivanje Međunarodnog suda u smislu formulacije "objelodanjivanje informacija kršeći nalog" shodno pravilu 77(A)(ii) Pravilnika. Vijeće zaključuje da to ne znači da takvo objavljivanje nije isto tako predstavljalo utjecanje na svjedoke iz pravila 77(A)(iv) Pravilnika. Raspravno vijeće smatra da se pravilo 77(A)(ii) i pravilo 77(A)(iv) Pravilnika razlikuju po tome koje dobro nastoje zaštititi. Pravilo 77(A)(ii) se usredotočuje na nepoštivanje sudskih naloga, koji se ne moraju nužno odnositi na svjedoke, dok se pravilo 77(A)(iv) usredotočuje na svjedoke, koji ne moraju nužno biti zaštićeni sudskim nalogima.

2. Actus reus

68. Raspravno vijeće će se prvo pozabaviti pitanjem da li je bilo vjerojatno da će ponašanje optuženog – objelodanjivanje identiteta zaštićenih svjedoka putem objavljivanja na internetu – odvratiti nekog svjedoka ili potencijalnog svjedoka od svjedočenja, utjecati na narav njihova svjedočenja ili izložiti svjedoka ili potencijalnog svjedoka prijetnjama, zastrašivanju ili šteti koje bi počinila treća strana.

69. Popis svjedoka je sadržavao imena 102 osobe koje su svjedočile u predmetu *Blaškić*, s tim da su za mnoge od njih bile na snazi zaštitne mjere koje je, u skladu s pravilom 75 Pravilnika, odredilo Raspravno vijeće u predmetu *Blaškić* kako bi zajamčilo sigurnost tih svjedoka i spriječilo objelodanjivanje njihova identiteta javnosti ili medijima. Optuženi je objavljivanjem Popisa

¹²⁷ Vidi i *Tužitelj protiv Brđanina (Milka Maglov)*, predmet br. IT-99-36-R77, Odluka po prijedlogu za donošenje oslobađajuće presude na osnovu pravila 98bis (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Brđanin*), 19. ožujak 2004., par. 27.

¹²⁸ Prvostupanjska presuda u predmetu *Beqaj*, par. 21.

¹²⁹ Vidi par. 16 *supra*.

¹³⁰ Prvostupanjska presuda u predmetu *Beqaj*, par. 21; Odluka u predmetu *Brđanin*, par. 29.

svjedoka poništio učinak takvih zaštitnih mjera, čime je poljuljao povjerenje svjedoka u sposobnost Međunarodnog suda da ih zaštiti. Raspravno vijeće stoga zaključuje da je vjerojatno da će ti zaštićeni svjedoci zbog ponašanja optuženog ubuduće oklijevati da svjedoče pred Međunarodnim sudom i da je moguće da, ako budu svjedočili, njihovi iskazi neće biti dani potpuno slobodno, nego u strahu.

70. Iako dokaz da su takve posljedice stvarno i nastupile nije potreban, Raspravno vijeće skreće pozornost na iskaz svjedoka Carryja Sporka da su mu dva svjedoka – MC1 i MC2 – rekla da će na svjedočenje pred Međunarodnim sudom ubuduće biti spremni samo uz vrlo stroge zaštitne mjere, zbog straha za vlastitu sigurnost.¹³¹ Raspravno vijeće napominje da obrana na suđenju nije osporavala izjave svjedoka MC1 i MC2.¹³² Svjedok MC3 je također izrazio oklijevanje u vezi s mogućnošću budućeg svjedočenja pred nacionalnim sudovima ili Međunarodnim sudom, zbog straha da će njegova sigurnost biti ugrožena.¹³³ Raspravno vijeće smatra da će se ponašanje optuženog vjerojatno na sličan način odraziti i na druge zaštićene osobe s Popisa svjedoka.

71. Raspravno vijeće osim toga napominje da je objelodanjivanjem identiteta tih zaštićenih svjedoka i drugim osobama omogućeno da ih identificiraju i da je vjerojatno da će ti svjedoci ubuduće biti izloženi prijetnjama, zastrašivanju ili nanošenju štete.

72. Raspravno vijeće zaključuje da je vjerojatno da će ponašanje optuženog odvratiti zaštićene svjedoke s Popisa svjedoka od svjedočenja, da će, ako ubuduće budu svjedočili, utjecati na narav njihova svjedočenja, odnosno da će ih izložiti prijetnjama, zastrašivanju ili nanošenju štete treće strane. Iz toga slijedi da je element *actus reus* nepoštivanja suda u vezi s "utjecanjem na svjedoka ili potencijalnog svjedoka na drugi način" ispunjen.

3. *Mens rea*

73. Što se tiče pitanja znanja, Raspravno vijeće se već uvjerilo da je optuženi znao da je Popis svjedoka povjerljiv i da su mnogi svjedoci s tog popisa zaštićeni.¹³⁴

74. Raspravno vijeće se osim toga van razumne sumnje uvjerilo da je optuženi znao da će objavljivanje identiteta tih svjedoka njih vjerojatno odvratiti od budućeg svjedočenja, utjecati na narav njihova svjedočenja ili ih izložiti prijetnjama, zastrašivanju ili nanošenju štete treće strane. Optuženi je u Prvom članku izjavio: "[P]rije ili kasnije [ću] objaviti taj tajni dokument, jer sam tako

¹³¹ Svjedok Spork, Prva sjednica, T. 96.

¹³² Prva sjednica, T. 78.

¹³³ Svjedok MC3, Prva sjednica, T. 116. *Vidi i par. 32 supra.*

¹³⁴ *Vidi par. 61 supra.*

činio i do sada /prijevod s engleskog/. Ja sam /prijevod s engleskog/ rekao da ću uvijek i bez obzira o kome se radilo postupiti jednako – objaviti podatke do kojih dođem."¹³⁵ Iako ima u vidu činjenicu da je optuženi na suđenju poricao da je na te svjedoke htio skrenuti pozornost,¹³⁶ Raspravno vijeće se van razumne sumnje uvjerilo da je optuženi Popis svjedoka isto tako objavio hotimično, ne vodeći računa o posljedicama.

75. Raspravno vijeće stoga zaključuje da je postojanje *mens rea* u vezi s pravilom 77(A)(iv) Pravilnika dokazano.

4. Zaključak

76. Ukratko, Raspravno vijeće se van razumne sumnje uvjerilo da je optuženi izvršio *actus reus* i posjedovao *mens rea* nepoštivanja Međunarodnog suda, kao što je opisano u pravilu 77(A)(iv) Pravilnika.

D. Pravilo 77(A) – ometanje provođenja pravde

77. Prema pravilu 77(A) Pravilnika, *actus reus* nepoštivanja suda vrše osobe koje "ometaju provođenje pravde". *Mens rea* kaznenog djela nepoštivanja suda čine znanje i namjera ometanja, i to je opći kriterij u vezi s *mens rea*, koji se odnosi na sva potpravila.¹³⁷

78. Tužiteljstvo je iznijelo argument da su u pravilo 77(A)(ii) Pravilnika inkorporirane i opće formulacije i kriteriji pravila 77(A) Pravilnika. Tužiteljstvo tvrdi da je pokazalo da postoji činjenični temelj kaznene odgovornosti optuženog po pravilu 77(A)(ii) Pravilnika, te da iz toga automatski slijedi da je pokazalo da postoji dovoljno jasan činjenični temelj kaznene odgovornosti optuženog po pravilu 77(A) Pravilnika.¹³⁸

79. Raspravno vijeće napominje da pravilo 77(A) Pravilnika ne sadrži pravna ili činjenična obilježja koja bi se razlikovala od onih u pravilima 77(A)(ii) i 77(A)(iv) Pravilnika, budući da to pravilo sadrži materijalni element (tj. ometanje provođenja pravde) i element svijesti (tj. znanje i namjeru) kaznenog djela nepoštivanja suda, a potpravila 77(A)(ii) i 77(A)(iv) samo su neki primjeri, popis kojih nije konačan, ponašanja kojim se ostvaruje kazneno djelo nepoštivanja suda.¹³⁹ Prema tome, budući da je Raspravno vijeće zaključilo da je optuženi počinio nepoštivanje Međunarodnog suda po pravilima 77(A)(ii) i 77(A)(iv) Pravilnika, ono također zaključuje da je

¹³⁵ Dokazni predmet tužiteljstva 6 (zapečaćeno). *Vidi* i Završni podnesak tužiteljstva, par. 35.

¹³⁶ Prva sjednica, T. 156.

¹³⁷ Odluka po preliminarnom podnesku u predmetu *Jović*, par. 28. *Vidi* par. 14 *supra*, fusnota 27.

¹³⁸ Završni podnesak tužiteljstva, par. 40.

¹³⁹ Odluka po preliminarnom podnesku u predmetu *Jović*, par. 28. *Vidi* par. 14 *supra*, fusnota 27.

optuženi izvršio *actus reus* i posjedovao *mens rea* nepoštivanja Međunarodnog suda, kao što je navedeno u pravilu 77(A) Pravilnika.

E. Sloboda izražavanja i sloboda tiska

80. Raspravno vijeće prima na znanje argument optuženog da je Popis svjedoka i s njim povezane članke objavio zašto što je, kao istraživački novinar, htio javnost obavijestiti o tome tko su bili svjedoci u predmetu *Blaškić*.¹⁴⁰

81. Raspravno vijeće napominje da novinari mogu potpuno slobodno izvještavati o svim postupcima i komentirati sve postupke koji se vode pred Međunarodnim sudom, uključujući iskaze svjedoka, sve dok poštuju naloge vijeća i zaštitne mjere odobrene za svjedoke. Raspravno vijeće se u potpunosti slaže s Raspravnim vijećem u predmetu *Jović* da novinar nema pravo prekršiti nalog vijeća.¹⁴¹ Pravni instrumenti relevantni za rad Međunarodnog suda nedvojbeno štite slobodu izražavanja i slobodu tiska. Međutim, kao što je jasno istaknulo Raspravno vijeće u predmetu *Jović*, ta prava podliježu ograničenjima u vezi sa sudskim postupkom.¹⁴² Iako sloboda izražavanja i sloboda tiska predstavljaju temeljna prava,¹⁴³ kad je u pitanju sudski postupak, takva prava mogu biti ograničena. Pravne odredbe o ljudskim pravima daju sudu mogućnost ograničavanja slobode izražavanja i slobode tiska, ako za to ima zakonske ovlasti i ako je to potrebno radi "zaštite ugleda ili prava drugih, sprečavanja objelodanjivanja informacija dobivenih u povjerenju ili očuvanja autoriteta i nepristranosti sudstva".¹⁴⁴ Konkretno, članak 20(4) Statuta Međunarodnog suda ovlašćuje vijeće da zatvori raspravu za javnost u skladu s Pravilnikom i da nekim dokazima dodijeli povjerljivi status.¹⁴⁵ Kao što je gore navedeno, Pravilnik Međunarodnog suda također daje vijeću pravo da odobri zaštitne mjere za svjedoke. Nalozi Vijeća u predmetu *Blaškić* izdani su radi zaštite svjedoka u tom predmetu i sprečavanja objelodanjivanja njihovih imena i identiteta. Ti nalozi su predstavljali valjano ograničenje prava optuženog na slobodno izražavanje.

82. Budući da optuženi nije poštivao naloge koje je izdalo Vijeće u predmetu *Blaškić* i zaštitne mjere određene za svjedoke, on se ne može pozivati na princip slobode izražavanja ili slobode tiska kao opravdanje za svoje ponašanje.

¹⁴⁰ Prva sjednica, T. 138.

¹⁴¹ Prvostupanjska presuda u predmetu *Jović*, par. 23.

¹⁴² Prvostupanjska presuda u predmetu *Jović*, par. 23.

¹⁴³ Konvencija za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, čl. 10(1); Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima, čl. 19(2); Opća deklaracija o ljudskim pravima, čl. 19.

¹⁴⁴ Konvencija za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, čl. 10(2); Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima, čl. 19(3); Opća deklaracija o ljudskim pravima, čl. 29(2).

F. Zaključak u vezi s optužbom za nepoštivanje suda

83. Na temelju gore navedenog, Raspravno vijeće zaključuje da je objavljivanjem Popisa svjedoka optuženi počinio kazneno djelo nepoštivanja Međunarodnog suda po pravilu 77(A) Pravilnika, i to objelodanjivanjem informacija kojim se krši nalog, po pravilu 77(A)(ii) Pravilnika, i utjecanjem na svjedoke, po pravilu 77(A)(iv) Pravilnika.

VI KAZNA

A. Svrha kazne

84. Raspravno vijeće smatra da su dva najvažnija čimbenika koja treba uzeti u obzir prilikom odmjeravanja odgovarajuće kazne u predmetima u kojima se sudi zbog nepoštivanja suda težina datog ponašanja i potreba za odvraćanjem drugih od ponavljanja takvog ili od sličnog ponašanja.¹⁴⁶

85. Raspravno vijeće je prije svega imalo u vidu ta dva čimbenika, s tim da je uzelo u obzir i otegotne i olakotne okolnosti.

B. Težina kaznenog djela

86. Raspravno vijeće smatra da je ponašanje kojim je ostvareno kazneno djelo nepoštivanja suda u ovom predmetu osobito flagrantno. Optuženi nije objavio zaštićene informacije koje se odnose na samo jednog ili nekolicinu svjedoka,¹⁴⁷ nego na velik broj zaštićenih osoba, s tim da pritom nije nastojao razlučiti koje su od tih osoba više, a koje manje osjetljive. Raspravno vijeće također ima u vidu potencijalne osobne i psihičke posljedice po sve zaštićene svjedoke, te dokazane osobne i psihičke posljedice koje je objelodanjivanje ostavilo na životima triju svjedoka – MC1, MC2 i MC3. Raspravno vijeće smatra da ti čimbenici daju ponašanju optuženog kojim je ostvareno kazneno djelo nepoštivanja suda još veću težinu.

87. Osim toga, Raspravno vijeće zaključuje da su postupci optuženog doveli u pitanje sposobnost Međunarodnog suda da zaštiti iskaze zaštićenih svjedoka. Vijeće se slaže sa zaključkom Raspravnog vijeća u predmetu *Marijačić i Rebić* da "[s]vi namjerni postupci kojima se stvara istinski rizik da se dovede u pitanje povjerenje u sposobnost Međunarodnog suda da pruži

¹⁴⁵ Prvostupajnska presuda u predmetu *Jović*, par. 23.

¹⁴⁶ Prvostupajnska presuda u predmetu *Marijačić*, par. 46; Prvostupajnska presuda u predmetu *Jović*, par. 26.

¹⁴⁷ Na primjer, u predmetu *Marijačić i Rebić* optuženi su objelodanili informacije koje se odnose na jednog svjedoka. U predmetu *Jović*, optuženi je također objelodanio informacije koje se odnose na jednog svjedoka.

djelotvorne zaštitne mjere predstavljaju ozbiljno ometanje provođenja pravde. Povjerenje javnosti u učinkovitost takvih naloga apsolutno je od vitalnog značaja za uspjeh rada Međunarodnog suda¹⁴⁸. Ponašanje optuženog poljuljalo je povjerenje u učinkovitost takvih naloga i vjerojatno će odvratiti svjedoke iz predmeta *Blaškić* od suradnje s Međunarodnim sudom. Da bi se takav rizik sveo na najmanju mjeru i takvo ponašanje obeshrabrilo, Međunarodni sud je dužan poduzeti sve u svojoj moći kako bi zajamčio da se takvo ponašanje neće ponoviti.¹⁴⁹

C. Otegotne i olakotne okolnosti

88. Raspravno vijeće ima u vidu činjenicu da je optuženi objavivši na internetu tijekom jednog dužeg razdoblja Popis svjedoka i s njim povezane članke ne samo djelovao namjerno, nego je pokazao i bezobzirni nemar za sigurnost svjedoka. Međutim, Raspravno vijeće primjećuje da se takvo ponašanje optuženog nije nastavilo i na suđenju.¹⁵⁰

89. Raspravno vijeće prima na znanje tvrdnju obrane da bi izricanje kazne zatvora moglo dovesti do pogoršavanja zdravstvenog stanja optuženog i njegove trudne supruge.¹⁵¹ Raspravno vijeće je svjesno utjecaja zatvorske kazne na dobrobit optuženog i njegove obitelji, ali tome ne pridaje veću težinu u smislu olakotne okolnosti u ovom predmetu.

D. Odmjeravanje kazne

90. U skladu s pravilom 77(G) Pravilnika, maksimalna kazna koja se može izreći osobi proglašenoj krivom za nepoštivanje Međunarodnog suda jest kazna zatvora od sedam godina ili novčana kazna od 100.000 eura, ili oboje. Raspravnom vijeću je Pravilnikom dano diskrecijsko pravo izbora između kazne zatvora, novčane kazne ili kombinacije jednog i drugog.

91. Tužiteljstvo je predložilo da se optuženom izrekne kazna od šest mjeseci zatvora i, uz to, novčana kazna u iznosu od 50.000 eura.¹⁵²

92. U predmetu *Marijačić i Rebić*, u kojem je suđeno dvojici optuženih koji su proglašeni krivima zbog objavljivanja samo jednog novinskog članka u kojem su objelodanili informacije o jednom zaštićenom svjedoku, prekršivši time nalog Međunarodnog suda, Raspravno vijeće je

¹⁴⁸ Prvostupanjska presuda u predmetu *Marijačić*, par. 50. *Vidi* par. 15 *supra*.

¹⁴⁹ *Vidi* Prvostupanjsku presudu u predmetu *Marijačić*, par. 52; Prvostupanjsku presudu u predmetu *Jović*, par. 26.

¹⁵⁰ *Vidi* Prvu sjednicu, T. 155.

¹⁵¹ Završni podnesak obrane, str. 6.

¹⁵² Završni podnesak tužiteljstva, par. 47.

svakom od optuženih izreklo novčanu kaznu u iznosu od 15.000 eura.¹⁵³ U predmetu *Jović*, u kojem je suđeno jednom optuženom, i to za objavljivanje novinskih članaka u kojima je objelodanio informacije o jednom zaštićenom svjedoku koji je bio javna ličnost, prekršivši time nalog Međunarodnog suda, Raspravno vijeće je optuženom izreklo novčanu kaznu u iznosu od 20.000 eura.¹⁵⁴ U predmetu *Beqaj*, Raspravno vijeće je optuženom zbog opetovanih pokušaja utjecanja na svjedočenje jednog svjedoka izreklo kaznu zatvora u trajanju od četiri mjeseca.¹⁵⁵

93. U ovom predmetu, s obzirom na težinu kaznenog djela i imajući u vidu otegotne okolnosti razmotrene gore u tekstu, Raspravno vijeće smatra da je kombinacija kazne zatvora i novčane kazne odgovarajuća kazna za postizanje svrhe u koju se ta kazna izriče.

VII DISPOZITIV

94. **IZ GORE NAVEDENIH RAZLOGA**, uzevši u obzir sve dokaze i argumente strana u postupku, Raspravno vijeće donosi sljedeći dispozitiv, u skladu sa Statutom Međunarodnog suda i pravilima 77 i 77bis Pravilnika:

1. Optuženi, g. Domagoj Margetić, **kriv je** za nepoštivanje Međunarodnog suda, kažnjivo temeljem pravila 77(A), pravila 77(A)(ii), te pravila 77(A)(iv) i pravila 77(G).
2. Gospodinu Margetiću se ovim izriče kazna zatvora u trajanju od **tri mjeseca**. Ima pravo da mu se u izdržavanje kazne uračunaju 34 dana koje je proveo u pritvoru u Hrvatskoj.
3. Gospodinu Margetiću se uz to izriče novčana kazna u iznosu od **10.000 eura**. Puni iznos novčane kazne mora se uplatiti tajniku Međunarodnog suda u roku od 30 dana od dana donošenja ove Presude.

¹⁵³ Prvostupanjska presuda u predmetu *Marijačić*, par. 53.

¹⁵⁴ Prvostupanjska presuda u predmetu *Jović*, par. 27.

¹⁵⁵ Prvostupanjska presuda u predmetu *Beqaj*, par. 67.

Sastavljeno na engleskom i francuskom, pri čemu je mjerodavna engleska verzija.

Dana 7. veljače 2007.

U Den Haagu,

Nizozemska

/potpisano/

sudac Alphons Orié
predsjedavajući

/potpisano/

sutkinja Christine Van Den Wyngaert

/potpisano/

sudac Bakone Justice Moloto

[pečat Međunarodnog suda]

